

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Statera Libelli Famosi, Cui Titulus La Morale relachée
fortement soutenue Par Monseigneur L'Archeveque De
Malines**

Fontaine, Jacques

[S.l.], [1692]

Caput Secundum. Expenditur Paragraphus primus de instituto Operis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39034

niensem, ejus tum mores, tum doctrinam, Ecclesie illius Primoribus gravissimè displicere, ab eis intrepidè, & publicè impugnari. Expendamus singula accusationis capita, *errores, mendacia, calumnias*, quæ mihi in Libelli tui titulo impingis tam liberalitè. Non desunt, quæ tibi reponam etiam liberaliùs. Sed cohibendus mihi stylus est; quando cum viris Amplissimis, nec mediocritè Reverendis disceptandum, quamvis & pro Archiepiscopo apprimè Catholico, & contra Ecclesie rebelles, hæretici sensûs sub Augustiniano nomine tenacissimos.

CAPUT SECUNDUM.

Expenditur Paragraphus primus de instituto Operis.

QUibus familiare est in re perspecta mentiri, faciliùs concedendum est, uti conceptas temerè opiniones, tanquàm indubitatas veritates pronuntient. Manifesta mandacia, vel in ipsa operis fronte non pauca deteximus, nunc autèm fallacem titulum etiam Jesuitæ vocabulo augendum putasti, *Moralis dissoluta*, inquis, *justè condemnata ab Innoc. XI. malè defensa à Didaco de Oropega Societatis JESU.* Mihi quidèm non

B

in-

injurius es vocabulo tam honorifico ; quid enim honestius, quam JESU Sociis annumerari, accenseri Ordini, cujus integerrima apud omnes fama est, cujus in Ecclesiam merita sanè illustria sunt, qui Orthodoxis passim amori est, & venerationi, quodque non minoris gloriæ, hæreticis passim odio est implacabili? Quin gratias à me referres, si non e mentitus Prior, sed verus fores Societatis totius, vel Provinciæ saltem moderator. Jam enim inter socios longè me digniores locum mihi oblatum crederem, nec ducere rem recusandum. Rectè quoque facis cum debitum Ordini illi titulum tribuis, ab hæreticis arrodi solitum, tuisque inusitatum Gregalibus, qui vel *Societatem* tantum vel *Societatem Nominis JESU* appellare malunt stultâ cavillatione. An non enim indicatum volunt solam nominis communionem ab illa congregatione affectari, non virtutum imitationem? In hoc igitur æquitatem tuam laudo, sancti Martini Priore non indignam. Verùm potestne arbor mala fructus undequaque bonos facere? An non illud, quod officio, & à circumstantiis præcisum laudabile est, intentione pravâ, aliisque accidentibus deturpatur? Nulla hîc divinatione opus, nec inani conjecturâ: Societatem JESU quam
ca-

cane pejus, & angue odisti, ream agere de-
 creveras protritæ autoritatis Pontificiæ, cum
 post prohibitionem Innocentii XI. ausa est in
 suo Didaco de Oropega propugnare pertina-
 citer propositiones ab eodem Pontifice con-
 demnatas. Nusquam me in Decretum illud,
 aut aliud quodcumque impegisse demonstra-
 vi luculentè, Epistolis sex ad Illustrissimum
 Pontificis in Belgio Internuntium. Unde
 hoc ipso gravioris calumniæ reus convince-
 ris, dum non mihi soli, sed etiam Societati
 JESU hanc maculam aspersisti. Altera impo-
 siti mihi nominis Jesuitici ratio non minùs
 fallax, & flagitiosa est. Nullibi Arnaldi ar-
 mamentarium copiosius est, nullibi telis magis
 virulentis instructum, quam ubi cum Socie-
 tate certandum. Huic à Theologia incuna-
 bulis bellum indixit Arnaldus: quidquid us-
 quam de Jesuitis invidiosi ab hæreticis con-
 fictum, quidquid ab aliis Societatis adverfa-
 riis, vel æmulis temerè in eam jactatum est,
 quinquaginta annorum spatio avidè collegit,
 futurum deinceps Libellis infamibus condi-
 mentum. Ut igitur Amplissimus Calumnia-
 torum Prior materiam aucuparetur uberio-
 rem, Jesuitæ titulo decorandus fui. Sic proxi-
 mi Jansenistarum Affines, Calvinistarum
 Ministelli, nusquam, quàm ubi in Jesuitas

debacchandum est, disertiores, quotiescumque ad dicendum pro concione minimè comparati sunt, vel deficiente suscepti argumenti materiâ, vel nescio quo casu, destitute Oratorem memoriâ facilè tempus implere solet, ubi qualicumque usus transi-
tione, ad Jesuitas declamationem diverterit. Mox P. Moyam Serenissimæ Hispaniarum Reginae Confessarium, mox Patrem quemdam Pirottum, mox, Sirmundum in scenam producis, sequuntur Patres Escobar, & Ægidius Estrix infestum Jansenistis nomen, accersuntur ex ultimâ Orbis plaga Societatis Missionarii ambitionis potius, & avaritiæ studio, quàm Divinæ gloriæ, aut salutis animarum, tot maria emensi. Si Arnaldo credimus, de tam enormibus jam sæpiùs mendaciis convicto. Si specimina aliquot lector desideret, adeat *Catholicam Querimoniam*, & *Defensionem novorum Christianorum*. Frustrâ speras Domine Prior, ab institutâ quæstione hoc pacto me divertere. Causa hic Illustrissimi, & mea discutienda est: Doctrina Archiepiscopi cum adversariorum dogmatibus conferenda, utraque aquâ lance ponderanda sunt, tandem controversia Sedis Apostolicæ, & Eminentissimorum Cardinalium judicio dirimenda. Quæ ad Illustrissimi, meamque
de-

defensionem pertinent, videri possunt in Epistolis ad Pontificis Internuntium, hæc cuilibet æquo Arbitro abundè sufficiunt, quare, ne toties iteratâ dictorum repetitione frustra Lectori molestus sim, tantum hîc mendacia tua magis perspicua recensebo, paucis castigabo ineptias, & subindè, ubi quid novi argumenti attuleris, Sophisticam ejus vanitatem demonstrabo.

Pag. 4. dicis Cor. de la Montagne, ubi Mores Illustrissimi defendit, promittere *Opus justæ molis*, quo ejusdem doctrina à calumniis vindicetur. Tum quæris an, si per *Opus illud justæ molis* intelligi voluerit *confutationem* mox subsequutam, meritò applicari hîc non possit illud, *parturiunt Montes nascetur ridiculus mus*? Opusculum Cornelii de la Montagne ubique perlustravi, nusquam mentionem reperio *Operis justæ Molis*, promittit accurratam totius accusationis, ad Doctrinam quod attinet, discussionem. An fidem ejus non liberaverim, cujuslibet non Janseniani exposco judicium. Quid hæreticis facias, quibus, si ingentia volumina objicias, ut objecit Bellarminus, insultat Cardinali Calvinista Amesius, ejusque Librum controversiarum vocat *Molem sine Nervis*; si paucis multa complectaris, exprobratur Opusculi brevitatis, moles desi-

deratur. Steyartium credo hìc tacitè Notari adversarius voluit, tanquam promissi *Operis justæ Molis* etiamnum debitorem. Verùm prolixo opere supersedere Steyartius potest, dum solus ipse brevioribus suis lucubrationibus tam numerosam factionem satis occupat. Quid autem mihi expectandum fuisset favæ persecutionis, si *Opus justæ Molis* obtrusissem, qui tam exili Opusculo totam in me commovi Hierosolymam? Desinat, quæso, Amplitudo tua breviter meam reprehendere, desinat tam importunè molem expetere, vel à Confratribus suis veniam hanc mihi impetret, ut institutam nupèr inter Doctrinam Archiepiscopi, & Novatorum comparationem paullulum liceat producere. Præstet quoque typorum sumptus, quos res mea familiaris tenuis admodum in his temporum angustiis non patitur: & intra hujus anni terminos, si non à me, certè ab alio, ut confido, disquisitionem Historico-Theologicam circa quæstiones controversas, præsertim de Janseniano phantasmate, referes, quam de brevitate non accusaveris.

Pap. 5. ais: *Insidiari me non potuisse, propositiones Illustrissimo objectas, reverà ab illo fuisse propugnatas, ideòque me earum defensionem suscipere confugiendo ad aliorum autorum consensum,*
ad

ad distinctiones futes, & recriminationes iniquifimas. Quid ni aliorum explorem sententias, præsertim si Autores sint gravissimi, si Episcopali, si Cardinalitia dignitate fulgentes, nequè de perversis aliundè dogmatibus suspecti, sed sancti, sed communi Theologorum calculo probati? quid hìc dignum reprehensione? quid ab usitatâ Theologica quæstione discutiendi ratione alienum? quid non in scholis omnibus receptissimum? ne vestram quidem Pseudo-Augustinianam excipio. Scotistarum, & Thomistarum auctoritates adè non fallidit ubique, aut contennit Jansenius, ut complura capita illis sibi vendicandis unicè impendat, imò verò quædam hæc Jansenistarum proprietas est, ut, si quid non nimis patenti absurditate pudendum ediderint inscripto Autoris nomine, longam ostentent Approbatorum seriem. Videri potest Sancyrani Petrus Aurelius, Arnaldi liber de frequenti Communione; ipse Cornelii Jansenii Augustinus, non solis censorum tunc Ordinariorum Jacobi Pontani, & Henrici Caleni approbatione muniendus fuit, sed quot undequaquè pro infelicis illius scetis defensione emendicata sunt suffragia! non omnis sententia sana est, quæ aliquorum suffragiis firmata est, ut rectè mones,
id-

idque non in solis moralibus propositionibus scandalosis compertum est, sed in Theoricis non paucis à Pio V. Gregorio XIII. Urbano VIII. Innocentio X. Alexandro VII. & nuper ab Alexandro VIII. hæresios condemnatis: neque trecenta per R. adm. P. Provinciale N. Romam transmissa ex Belgio Jansenistarum testimonia, librum Jansenii, ejusque sententias, & sensum anathemati subduxerunt. Non igitur certum semper argumentum præstat multorum, præsertim Neotericorum consensus. Hic tamen sufficit ad opinionem ab omni temeritate liberandam, & adversus paucorum obtreçantium privatas censuras defendendam, maximè si hi de erroribus in fide gravissimis aliundè passim habeantur suspecti, si Apostolicis constitutionibus refractarii, illi verò famæ sint apud omnes integerrimæ, Pontificiorum omnium Decretorum reverentes, execrantes omnia proscripta dogmata eo sensu, quem Pontificum sanctiones confixum esse decernunt. Non alios ego Autores profero, proferre passim gaudent adversarii, dum satis multos viros rectos, & simplices, terminorum quorundam æquivocorum fallaciis nequeunt circumvenire. Quid non molitus est Eximius D. Martinus Henricus de Swaen, ut Patres Do-

mini-

minicanos , & Augustinianos ad subscribendum Epistolæ suæ induceret , etiam ex voto , ut aiebat , Illustrissimi Archi-Episcopi Sebasteni Hollandiæ Vicarii ? ab his repulsam passus , unicum inter Religiosos incautum nactus est Carmelitam Discalceatum , qui è Conventu Bruxellensi accersendus fuit , & nobis magnificè ostentandus. Præter hujus , & duorum minùs perspicacium Doctorum , etiam Guminari Huygens , & Hennebelli auctoritatem , qui licet non privatis tantùm hominibus , sed Regi Catholico , atque ipsi Pontifici de Novitatibus , & Jansenismo suspecti sint , eorum scripta Vaticano fulmine profligata , videntur tamen Martino nostro non leve sententiis suis momentum subscriptione suâ allaturi.

Argumenta alia Theologica ex scripturarum oraculis , Conciliorum , ac Pontificum definitionibus deducta , quantum necessitas postulat , & instituti mei ratio patitur , non prætereo , quamvis multa , quæ ubique obvia sunt , & millies decantata , ne erudito lectori hoc tempore tot libellorum quotidie novorum ferace tœdium pariam , non duxerim iteranda. Distinctiones Jansenistæ futiles vocant , & sophisticas , quæcumque confusas , & implicatas eorum cavillationes luci
 expo-

exponunt , & de ineptia nimis solidè convincunt. Ejusmodi censuris non commoveor, edoctus multà libellorum Jansenizantium lectione , nusquam Pseudo-Augustini discipulos premi arctiùs , quam ubi de Sophisticis queruntur distinctionibus , de cavillationibus , quæ responsum non mereantur. Veriùs appellarent sophismatum suorum solutiones , & cavillationum convictiones nimis manifestas , ideòque sibi levi explosione transiliendas potiùs , quam irritò conatu impugnandas.

Frustrà mihi recriminationem objicis qui criminationes vestras directè impugno , & evertò , tum verò justissimam adversus vos accusationem à me institui quis ægrè ferat , præsertim dum ad causæ præsentis , & à vobis temerè institutæ discussionem est opportuna ? in hoc consentiò Autori nuperæ ad Arnaldum Epistolæ adversus primam ejus , & secundam querelam , nunquam Arnaldum , ejusque confœderatos manifestiùs reos deprehendi , quàm ubi altissimè vociferantur , & maximè flebiliter queruntur de injuriâ. Imbellis profectò defensio , causæ suæ diffidentis , & desperantis evidens argumentum.

Quod ais pag. 5. admittere me , quod Archi-Episcopus propositiones ab Autore libelli

si les sentimens , relatas saltem in Theologiae Tyrocinio defenderit , palmare mendacium est , cum tam in confutatione , quàm in Epistolis ad Illustrissimum Internuntium plerasque propositiones infidelissimè Theibus excerptas , scèdè mutilatas , aliisque mutationibus corruptas ostenderim satis luculentè.

CAPUT TERTIUM.

Expenditur Articulus secundus de Attritione.

SENTENTIAM in scholis communiorem de sufficientia Attritionis formidolosæ in Sacramento Baptismi , & Pœnitentiæ , collocaverat infamis Autor libelli publicâ autoritate combusti , inter opiniones , quas generalis censura definierat esse *Parum Christianas* , & *maximè contrarias* , tum *veritati* , tum *legi Evangelicæ* , dixerat eam *scatere horrendis consèctariis* , *hominemque exponere æternæ damnationis periculo*. Monueram Autorem impingere in Decretum Alexandri VII. anni 1667. die 5. Maji prohibentis *in virtute S. Obedientiæ* , & *sub pœna excommunicationis latæ sententiæ S. Sedi reservata* , *ne quis audeat* (sententiam memora-

tam